

kn.remissvar@regeringskansliet.se

kopia: kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

kopia: hanna.sundqvist@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss av promemorian Förslag om mål för trygg energiförsörjning

Er beteckning: KN2026/01473

Sammanfattning

- Länsstyrelsen Västernorrland delar i huvudsak de bedömningar som görs i förslaget om Mål för trygg energiförsörjning och ser att det är positivt att leveranssäkerhetsmål för elsystemet kompletteras med ett mål om trygg energiförsörjning.
- Länsstyrelsen Västernorrland anser att vikten av en diversifierad fossilfri energi- och drivmedelsproduktion bör betonas eftersom energibärare har olika egenskaper och kan fylla olika roller i energisystemet och bidra till resilienta och robusta system.
- Energieffektivisering och en flexibel användning av energi bör ses som viktiga delar i att uppnå en trygg energiförsörjning. Samtidigt bör elektrifieringens effekter på energisystemet och de tillgångar som byggs upp i framtidens energisystem nyttjas för att trygga energiförsörjningen.
- Länsstyrelsen Västernorrland anser att betydelsen av den kommunala energiplaneringen och övriga samhällsplaneringens roll för en trygg energiförsörjning bör förtydligas. Kommunerna fyller en viktig roll i planeringsprocesser för energisystemets utveckling och utbyggnad. Samtidigt som kommunerna är viktiga för att hantera och lösa lokala intresse- och målkonflikter som kan uppstå i energisystemets utveckling och utbyggnad.
- Det noteras att promemorian påtalar vikten av att det finns förberedelser för prioritering och ransonering samt *annan reglering av energi*. Hur det skulle fungera rent praktiskt och

vilken roll som länsstyrelserna skulle få är mindre känt. Likväl som vad "annan reglering" skulle innebära i praktiken.

- Det är positivt att det föreslås att Statens energimyndighet bör få i uppdrag att ta fram relevanta indikatorer för uppföljning för aktörer inom energiförsörjningen och energianvändare. Kontinuerlig analys av utvecklingen är viktigt och alla former av indikatorer oavsett sektor inom totalförvarsplaneringen är välkomna, då dessa bidrar med ökad tydlighet om förväntans- och kravbilder.

Mål för trygg energiförsörjning

Länsstyrelsen Västernorrland delar uppfattningen om att en trygg energiförsörjning utgör en grundförutsättning för samhällets funktion och att totalförsvaret upprätthålls. Länsstyrelsen Västernorrland anser att det är positivt att leveranssäkerhetsmålet för elsystemet kompletteras med ett mål om trygg energiförsörjning eftersom elsystemet inte kan separeras från energisystemet, utan behöver ses som en helhet med samverkande delar. Länsstyrelsen Västernorrland noterar samtidigt att det är otydligt hur måluppfyllelse ska bedömas. Likväl att det saknas uppskattningar om hur mycket målsättningen kommer att kosta. I promemorian anges att eventuella styrmedel behöver utformas på ett samhällsekonomiskt sätt, vilket Länsstyrelsen Västernorrland ser kommer medföra vissa svårigheter och tuffa prioriteringar.

Länsstyrelsen Västernorrland ser att ett mål om trygg energiförsörjning kan bidra till att tydliggöra att planering och nödvändiga åtgärder som stärker energiförsörjningen i hela hotskalan vidas. Det behöver integreras i utvecklingen och utbyggnaden av energisystemet och dess olika delar. För att stärka energiförsörjningen anser Länsstyrelsen Västernorrland att vikten av en diversifierad fossilfri energi- och drivmedelsproduktion bör betonas. Detta eftersom energibärare har olika egenskaper och kan fylla olika roller i energisystemet och bidra till resilienta och robusta system.

En trygg energiförsörjning kräver även leveranssäkerhet i andra ingående delar i energisystemet. Utöver en diversifierad energimix påverkar även bland annat välfungerande infrastruktur, leveranssäkra distributionskedjor och en trygg tillgång till insatsvaror, råmaterial med mera, leveranssäkerheten i

energisystemet. Sveriges importberoende av råolja och fossila bränslen visar exempelvis på hur Sverige är känsligt för internationella handelsflöden.¹ Med anledning av situationen i mellanöstern uppstod diskussioner mellan myndigheter kopplat till frågor rörande prioritering och ransonering. I promemorian påtalas vikten av att det finns förberedelser för prioritering och ransonering samt *annan reglering av energi*. Hur det skulle fungera rent praktiskt och vilken roll som länsstyrelserna skulle få är mindre känt. Likväl som vad "annan reglering" skulle innebära i praktiken.

Länsstyrelsen Västernorrland anser även att energieffektivisering och en flexibel användning av energi bör ses som viktiga delar i att uppnå en trygg energiförsörjning. Elektrifieringen av bland annat transportsektorn och industrin kan minska beroendet av fossila bränslen och känsligheten, men väntas samtidigt leda till ökad elanvändning och behov av ny elproduktion för att ställa om till fossilfrihet. Samtidigt som det finns ett behov av utbyggd elproduktion för att möjliggöra elektrifieringen är det av stor vikt att energi används effektivt och flexibelt. En effektiv och flexibel energianvändning kan underlätta elektrifieringen och omställningen av energisystemet. Det är av vikt både för att minska energisystemets klimatpåverkan, minska importberoendet av fossila bränslen och därmed även stärka försörjningstryggheten av energi. Planering och åtgärder för en stärkt energiförsörjning bör även beakta elektrifieringens effekter på energisystemet där de tillgångar i form av exempelvis batterier, Vehicle-to-Everything (V2X) och liknande som byggs upp i framtidens energisystem nyttjas för att trygga energiförsörjningen.

I promemorian nämns att planering som rör energianvändning och annan samhällsplanering behöver ta hänsyn till behovet av trygg energiförsörjning, och att det föreslagna målet kan påverka förutsättningarna för hur andra samhälls- och miljömål kan uppfyllas. Samtidigt som en ansvarsfull avvägning behöver ske mellan olika perspektiv och vägval som dessa mål innebär.

Länsstyrelsen Västernorrland anser att betydelsen av den kommunala energiplaneringen och övriga samhällsplaneringens roll för en trygg energiförsörjning bör förtydligas. Kommunerna fyller en

¹ Statens energimyndighet (2026). *Energiindikatorer 2026 – Uppföljning av Sveriges energipolitiska mål*.
<https://energimyndigheten.a-w2m.se/System/TemplateView.aspx?p=Arkitektkopia&id=04e2826433f04ecd97446934225cc0a0&l=t&cat=%2FEnergiindikatorer&lstqty=1>

viktig roll i planeringsprocesser för energisystemets utveckling och utbyggnad. Den kommunala energiplaneringen, tillsammans med övrig samhällsplanering har en betydande roll i utbyggnaden av ny energiinfrastruktur och andra åtgärder för att hantera störningar och stärka försörjningstryggheten. Samtidigt som kommunerna är viktig för att hantera och lösa lokala intresse- och målkonflikter som kan uppstå i energisystemets utveckling och utbyggnad. Det är av vikt med avseende på att promemorian nämner att utbyggnad av energiinfrastruktur exempelvis behöver effektiva plan- och tillståndprocesser och att regelverk och arbetssätt behöver ses över för att undanröja hinder, vilket t.ex. kan gälla olika former av tillståndsgivning och andra begränsningar. Däremot nämns inte vilka regelverk och arbetssätt som avses. Länsstyrelsen Västernorrland vill därför betona vikten av att samhällets aktörer möts i tidiga dialoger för att göra de svåra avvägningar som krävs så tidigt som möjligt i tillstånds- och byggprocesser.

Statens energimyndighet bör få i uppdrag att ta fram relevanta indikatorer för uppföljning

Länsstyrelsen Västernorrland anser att Statens energimyndighet bör få i uppdrag att ta fram relevanta indikatorer för uppföljning för aktörer inom energiförsörjningen och energianvändare, som promemorian föreslår. Länsstyrelsen Västernorrland ser att det är viktigt att en kontinuerlig analys av utvecklingen sker. Genom relevanta indikatorer kan kunskapen om hur energisystemet som helhet bidrar till en trygg energiförsörjning stärkas och hjälpa aktörer i planering och prioritering av åtgärder som bidrar till en starkare energiförsörjning. Alla former av indikatorer oavsett sektor inom totalförvarsplaneringen är välkomna då dessa bidrar med ökad tydlighet om förväntans- och kravbilder.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av länsråd Daniel Gustafsson med energi- och klimatstrateg Oskar Lindberg som föredragande. I den slutliga handläggningen har också David Öjelid, Beredskapshandläggare medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.